

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 25. 6. 2024

TISKOVÁ ZPRÁVA

Syfilis i kapavka na vzestupu: počty nakažených pohlavními nemocemi v Česku rostou

Téměř 120 pacientů nakažených syfilidou a 210 nemocných s kapavkou léčí ročně dermatovenerologové ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze (VFN). Počty případů syfilis se v rozmezí let 2013 až 2022 zdvojnásobil, u kapavky vzrostl téměř jedenapůlkrát. Naši odborníci tak potvrzují celosvětový trend nárůstu infekčních pohlavně přenosných nemocí v populaci. Roli hrají drogy, sexuální experimentování, sex s anonymními partnery, seznamovací aplikace i sezonní variace sexuálního chování.

Častější střídání partnerů, experimenty v sexuálním chování, vyšší věk při zakládání rodiny, ale i nadužívání alkoholu a konzumace drog zvyšují rizika nákazy. Lidé se kontaktují prostřednictvím seznamovacích aplikací, často pod falešnou identitou, a nelze tak většinou odhalit původce nákazy. „*Roli v šíření pohlavně přenosných nemocí hraje i roční období: sluneční záření stimuluje produkci serotoninu, který může zvyšovat libido, slunce dodává tělu vitamin D a ten hraje důležitou roli v produkci pohlavních hormonů testosteronu a estrogeneru,*“ komentuje MUDr. Libor Zámečník, primář Sexuologického ústavu 1. LF UK a VFN.

V létě mají mladí lidé více kontaktů na dovolených, hudebních festivalech, koncertech, kde podceňují rizika nechráněného sexu. Problémem také zůstává, že povinnému hlášení podléhá pouze část pohlavních nemocí (syfilis – všechny typy, kapavka, chlamydiová infekce, HIV/AIDS, virové hepatitidy a měkký vřed, který je typický pro tropické oblasti Afriky, Ameriky a Asie a ve střední Evropě je poměrně vzácný). Další velké skupiny přenosných chorob, jejichž počty jsou prakticky nedohledatelné, se šíří kvasinkami, zákožkou svrabovou, vši muňkou a mikroorganismy způsobujícími například genitální bradavice či opary.

Na vyšetření přijďte i bez příznaků, následky mohou být fatální

„*Typickými příznaky, se kterými pacienti přicházejí, jsou spontánní výtok z močové trubice nebo vagíny, pálení a řezání při močení, bolesti v podbřišku, v genitálu, hnisající vřídky či jiné výrůstky a změny na kůži, vyrážky či zvětšení mízních uzlin,*“ vypočítává MUDr. Roman Trýzna z Dermatovenerologické kliniky 1. LF UK a VFN a upozorňuje: „*Samozřejmě s ohledem na nejrůznější sexuální praktiky je dobré myslet na to, že i bolesti a škrábání v krku, svědění a pálení v konečníku nebo zánět oka, mohou souviset s pohlavně přenosnou nemocí.*“ Někdy se navíc nákaza nemusí zpočátku projevit vůbec, ale pokud má za sebou jedinec rizikový nechráněný styk, je dobré přijít přímo na dermatovenerologické pracoviště. Pohlavně přenosné choroby jsou vysoce nebezpečné v tom, že neléčené mohou způsobovat trvalé následky. Jde například o gynekologické hluboké pánevní záněty, záněty prostaty, postižení kloubů, očí, ohrožují imunitní systém, zasahují ledviny a další orgány. V nejtěžších stádiích choroby může dojít k postižení mozku a nervového systému, u žen k neplodnosti.

Rizikový věk: 15 až 45 let

Přibývá rizikových mladších ročníků, výjimkou není ani takzvaná vrozená nákaza plodu od matky při porodu. Na vině je nejčastěji nezodpovědné sexuální chování, sociální sítě a snadná dostupnost pornografie pro mladistvé. „*U kapavky zachytíme nejvíc případů ve věku 15 až 39 let, u syfilidy vítězí věková kategorie 20 až 44 let,*“ hodnotí MUDr. Trýzna s tím, že v roce 2023 zachytili čeští lékaři celkem 1140 případů onemocnění syfilidou, v roce 2015 jich bylo 754. U kapavky vzrostl počet nákaz z čísla 1438 v roce 2015 na 2562 v loňském roce. Výjimkou v rostoucím trendu je infekce HIV, kde počty zachycených pacientů v posledních několika letech stagnují. V roce 2023 bylo v České republice zachyceno 253 nových případů, téměř 84 procent nakažených byli muži. Celkový počet HIV pozitivních lidí je od roku 1985 v Česku 4619. Vzhledem k tomu, že v současnosti již mají lékaři k dispozici desítky léků, které nemoc zpomalí, není již pro mladou generaci virus HIV takový strašák jako pro ty předchozí. Obezřetnost je však stále na místě.

Léčba pohlavních nemocí existuje, ale lepší je prevence

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha 25. 6. 2024

TISKOVÁ ZPRÁVA

„Realita je zatím taková, že žádná z pohlavně přenosných nemocí nebyla zcela vymýcena,“ konstatuje MUDr. Roman Trýzna a dodává: „Léčba našťastí existuje a když se nemoc zachytí včas, pacient může žít bez zdravotních následků.“ Možnosti léčby se odvíjí od projevů, místa výskytu a výsledků vyšetření. Většinou jde o ambulantní vyšetření, v závažných případech je však nutná hospitalizace. Lékaři nejčastěji využívají antibiotika, antivirotika, antimykotika a antiparazitika. Může se jednat o jednorázové užití léku, ale také o celoživotní léčbu. „Nejlepší ochranou je samozřejmě prevence,“ radí MUDr. Trýzna. Dokonalou ochranou je sexuální abstinence, což je nereálné, ale stačí partnerská věrnost, používání kondomu (mužského i ženského), nesdílení a dezinfikování sexuálních pomůcek či očkování proti některým patogenům (žloutenka typu B, HPV).

Venerologie VFN je zárukou nezkreslených výsledků, ročně vyšetří asi 7 000 pacientů

Pracoviště venerologie ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze je největší svého druhu v ČR a poskytuje komplexní diagnostické a léčebné metody všem pacientům. Díky unikátní návaznosti na laboratoř, která je umístěna hned vedle ambulance, zaručuje naše pracoviště nezkreslení výsledků odběrů do falešné negativity. To zaručuje pacientům jistotu, že nejsou nakaženi pohlavní chorobou. A v případě pozitivity zase okamžité zahájení léčby. Šíří záběru tohoto pracoviště dokazují některá čísla: za rok 2023 bylo provedeno 880 screeningových vyšetření, 992 vyšetření u kontaktů s pohlavní nemocí, 1154 pacientů se zánětem močové trubice, kolem 1 500 pacientů s mykoplazmaty, téměř 600 pacientů s genitálními bradavicemi.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absolvuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.herankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074